

12. oktober 2012

Huawei

Utestengingen av Huawei som leverandør av bakkenett for mobiltelefoni markerer en nyorientering av Vestens forhold til den øvrige verden. Den kan få vidtrekkende konsekvenser.

Sakens offentliggjorte fakta kan oppsummeres ganske kortfattet. En amerikansk kongresskomité har anbefalt amerikanske bedrifter å bryte ethvert samarbeid med den kinesiske telegiganten Huawei om infrastruktur for mobiltelefoni. Begrunnelsen er at Huawei potensielt representerer en sikkerhetsrisiko. Dette fordi bedriften har nære forbindelser til statlige myndigheter i Kina, og videre fordi det vil være umulig å gardere seg mot at utstyret som installeres i bakkenettet kan være forsynt med programvare som kan tillate disse myndighetene å ta kontroll over nettet for å tappe informasjon eller – i verste fall – å stenge det ned. Australia har alt sluttet seg til denne politikken ved å utestenge Huawei fra tilbud på infrastrukturkontrakter i størrelsesorden 120 mrd. kroner. Canada vurderer å gjøre noe lignende. Den amerikanske regjeringens syn på eventuelle formelle tiltak er ikke offentliggjort, men det høres foreløpig ingen motforestillinger, bortsett fra protester fra Huaweis lokale representanter. (Telenor har derimot ikke betenkeligheter, og gjennomfører store kontrakter med Huawei.)

Uten direkte referanse til Huawei har USAs forsvarsminister (og tidligere CIA-direktør) Leon Panetta holdt en tale hvor han i krasse ordelag advarer mot sårbarheten for dataangrep mot samfunnskritisk infrastruktur. USA kan komme til å stå overfor et "cyber Pearl Harbor" hevder han, og gir eksempler på at utenlandske "cyber-actors" har skaffet seg adgang til styringssystemene for kjemiske anlegg, elkraftforsyning og vannforsyning, i USA og andre land. Han sier ikke hvem som sto bak disse dataangrepene, men nevner Kina og Russland som avanserte i "cyber capabilities". På den annen side: - "Mr. Panetta did not mention that the US has itself engaged in cyber attacks, including the computer virus which was used to damage parts of the Iranian nuclear programme" – avslutter Financial Times sitt referat fra talen (12. oktober).

Fra et teknisk synspunkt bringer hverken kongresskomiteen eller Panetta noe nytt. Man kan undres over at offentlig regulering ikke har maktet å sikre at samfunnskritiske styringssystemer er bedre beskyttet, f.eks. ved fysisk isolering fra internett. Men sårbarhetsbekjempelse har dårlig politisk gjennomslag i forhold til de interessene som vil tape på ulempene som følger med sikringstiltakene. Slik er det internasjonalt, og også i Norge. Imidlertid vil ingen tiltak kunne garantere mot skade fra eventuell sabotasje som er forberedt og begravd i dypet av systemkomponenter, det være mikroelektroniske kretser eller

programvare. Men da er vi på et nivå av ondsinnet forsett som ligger høyt over noe som kan presteres med selv en toppkvalifisert "hacker"-innsats.

Boikottaksjonen mot Huawei åpner vide perspektiver og krever en drøftelse som foreløpig er fraværende. Noen spørsmål melder seg umiddelbart. Innvarsler boikotten en mer generell utelukkning av store internasjonale selskaper fra salg av IKT-baserte, sivile produkter som kan defineres å støtte samfunnskritiske funksjoner? Den definisjonen kan få et meget bredt nedslagsfelt ettersom den kan dekke det meste av det IT-teknologien har å by på. Det gjelder både kretsteknologi og programvare, når bare utbredelsen er stor nok. Hvordan vil de fremvoksende økonomiene se på vestlige lands IKT-produkter hvis vi fremholder produsentens nærhet til myndigheter og *potensielle tekniske muligheter* for misbruk som grunnlag for å nekte markedsadgang? Vil det bli en spore til mottiltak? Og hvem får da overtak i det lange løp? Skrekkscenariet er en utvikling av utstrakt proteksjonisme i de økonomisk stormaktene, og konfrontasjoner som skaper klima for iverksettelse av nettopp de farer vi aldri helt kan beskytte oss mot i datateknologiens tidsalder.

- - -

Kampanjen for boikott av Huawei fortjener en plass i toppen av den næringspolitiske dagsorden. Spørsmålene er mange, svarene vil være usikre. For dem som søker bakgrunn til den debatten som før eller senere må komme vil Arne Jon Isachsens velskrevne bok "Kinas vei" gi et godt bidrag.

5